

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/31/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200645
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224200645.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Peto n.o., so sídlom Prokopova 45, 851 01 Bratislava - Petržalka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/a, Bratislava, dieťa rodičov: matky - C. D., narodenej XX.XX.XXXX, hlásený pobyt: E. - F. D., a otca: neuvedený, o návrhu navrhovateľky: B. B., bytom A. XX, G. C. - H. A., na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Mestskému súdu Bratislava II dňa 27.02.2024 sa navrhovateľka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že je starou matkou malého z matkinej strany a je rozvedená. Žije v rodinnom dome v G. C., kde býva sama. Rodinný dom má 4 izby a prislúcha k nemu aj záhrada. V celom dome je dostatok priestoru pre malého A., ktorý je zvyknutý, pozná to u nej doma. Od januára 2024 pracuje ako upratovačka v materskej škôlke na ul. Sklenárova v Bratislave. Predtým pracovala v Rakúsku v obchodnej sieti E. v Zell am Zee. Maloletý A., jej vnuk, sa dostal do Centra pre deti a rodiny z dôvodu, že jeho matka bola opakovane pristihnutá pri krádeži, kde bol prítomný aj vnuk. So starostlivosťou o neho mala jeho matka - dcéra vždy nejaké problémy. Vzťahy navrhovateľky s dcérou sú značne narušené. Keď sú spolu, často sa pohádajú a je si istá, že je požívateľkou omamných látok. Nemá stabilné bývanie ani prácu, hoci to vždy tvrdila a tvrdí. Maloletý bol vzatý do Centra pre deti a rodiny, pretože nebol prítomný nikto z rodiny, kto by sa vedel o maloletého postarať. Matka maloletého odišla po prepustení z cely priebežného zaistenia do Anglicka. Vzhľadom na to, že vzťahy s dcérou sú dosť naštrbené, pomerne často klame, vymýšľa si, nedokáže splniť ani jednu z bežných vecí a prísľubov, ktorých dala už niekoľko, zvažila navrhovateľka svoje rozhodnutie vziať si malého do svojej starostlivosti. Nechce, aby vyrastal v detskom domove. Minulý rok mal nastúpiť do prvého ročníka a nenastúpil, pretože mu matka nenašla školu. Je pravda, že dcéra navrhovateľky nemá trvalý pobyt v jej dome, pretože sa sama odhlásila. Po cca 2,5 roku sa domov vrátila aj s malým A. s tým, že chcela, aby ju navrhovateľka prihlásila na pobyt ku nej domov. Navrhovateľke sa to nepáčilo, pretože vie, že je drogovovo závislá, čo si ona nechce priznať. Počas uvedenej doby jej neprítomnosti sa potulovala s malým Karolom nevedno kde, prespávali na rôznych miestach, u rôznych ľudí a malý A. videl veci, ktoré by malé deti vidieť a poznať vôbec nemali. Počas pobytu Karola v Centre pre deti a rodiny je s ním navrhovateľka v častom kontakte a v súčasnosti, odkedy už pracuje na Slovensku, ho má na návštevnom pobyte o čom jeho matka možno tuší. Navrhovateľka by bola rada, keby jej dcéra absolvovala protidrogové liečenie, ale ona o tom nechce ani počuť. Na tejto téme sa vždy škaredo pohádajú, nezhodnú sa. Keďže A. je jej

vnuk, majú k sebe veľmi blízko, miluje ho a preto chce, aby vyrastal u nej, k čomu má vytvorené všetky podmienky. Bude potrebné ho prihlásiť aj do prvého ročníka základnej školy, kedy zápisy sú v čase marec-apríl 2024. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhovateľka navrhuje, aby súd vydal neodkladné opatrenie.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len "ÚPSVaR") v správe zo dňa 07.03.2024 uviedol, že maloletý maloletý je na základe uznesenia č.k. 5PPOm/7/2023-3 zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny PETO n.o., Prokopova 45, Bratislava. Vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletého nemá dodnes vytvorené bytové, ekonomické a sociálne podmienky k tomu, aby mohla svoje maloleté dieťa riadne vychovávať, úrad vykonal všetky potrebné úkony k tomu, aby našiel neho najvhodnejšie rodinné zázemie, kde by sa mu dostala riadna a veku primeraná starostlivosť zo strany rodinných príslušníkov. Stará matka maloletého B. B. bola opakovane oslovená ako najvhodnejšia alternatíva pre výchovu maloletého. Momentálne je maloletý A. na návštevnom pobyte u nej a plní si všetky povinnosti voči nemu. Záverom ÚPSVaR v správe uviedol, že zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke formou neodkladného opatrenia v tejto chvíli nie je potrebné.

4. ÚPSVaR k vyššie uvedenej správe zo dňa 07.03.2024 doručil tunajšiemu súdu dňa 19.03.2024 doplnujúce vyjadrenie, z ktorého vyplýva, že stará matka maloletého bola ešte pred jej podaním návrhu opakovane na ÚPSVaR, kde sa uskutočnili dve prípadové konferencie za prítomnosti matky maloletého C. D., jej ďalšej dcéry menom B. B. a vedenia Centra pre deti a rodiny PETO n.o.. V tom čase stará matka pracovala v Rakúskej republike v obchodnej sieti E., čo bolo dôvodom toho, že z jej strany nebolo možné vziať si maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Avšak v krátkej dobe podala stará matka výpoveď v práci s tým, že sa vráti späť na Slovensko a podá si návrh na zverenie maloletého do svojej náhradnej starostlivosti. Vedenie I. J. H. jej ponúklo pracovnú príležitosť v zariadení materskej školy, kde vykonávala prácu upratovačky. Tým bola starej matke ponúknutá možnosť mať vnuka na návštevnom pobyte až do ukončenia konania vo veci samej. Spoločne so starou matkou ráno prichádzali a v popoludňajších hodinách odchádzali z materskej školy v Bratislave do ich obydľia v G. C.. S podaním jej návrhu súhlasili, nakoľko sa situácia javila pozitívne, čím sa výrazne zlepšil aj psychický stav maloletého. Po pár odpracovaných dňoch v materskej škole začala mať stará matka pracovné absencie, ktoré ospravedlnila chorobnosťou maloletého A.. Vedenie I. J. H. dalo ÚPSVaR situáciu na vedomie a oznámilo, že stará matka krátko nato podala výpoveď z dôvodu, že finančné ohodnotenie je pre ňu nepostačujúce vzhľadom na finančné záväzky, ktoré musí uhrádzať. Preto sa rozhodla opätovne nájsť si prácu v Rakúsku blízko hraníc, vďaka ktorej má zabezpečenú finančnú stabilitu. Pracovný čas starej matky maloletého je od 10:00 - 18:00 hod., v dôsledku čoho stará matka nedokáže zabezpečiť komplexnú starostlivosť pre maloletého A.. ÚPSVaR Bratislava má za to, že finančná stabilizácia u starej matky je podstatným krokom k tomu, aby mala zabezpečené financovanie jej bytových, osobných a iných výdajov. Vedenie Centra pre deti a rodiny PETO n.o. má v tejto chvíli taktiež za to, že k stabilizácii starej matky vie pomôcť tým, že maloletý môže u nej v čase jej voľna absolvovať návštevne pobyty pre uchovanie rodinných vzťahov a väzieb, k čomu sa prikláňa v tejto chvíli aj ÚPSVaR. Biologická matka maloletého má podľa slov starej matky problémy s omamnými látkami, ktoré si nedokáže priznať a tým neguje akékoľvek odporúčania k absolvovaniu liečenia. Počas návštevnych pobytov mal. Karola u starej matky sa biologická matka pokúšala neprimeraným slovným spôsobom zasahovať do výchovy maloletého, čo v ňom vyvoláva zmätok. Dokonca došlo aj k fyzickým útokom medzi starou matkou a biologickou matkou. V závere správy ÚPSVaR uviedol, že zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke formou neodkladného opatrenia sa v tejto chvíli javí ako nestabilné.

5. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

13. Podľa § 366 neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov. Uvedené mal na mysli aj zákonodarca v novom Civilnom mimosporovom poriadku nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v týchto konaniach nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

16. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú tieto práva zjavne ohrozené, a to dočasne, kým o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine v konaní vo veci samej. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

17. Po preskúmaní návrhu a tiež na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia v požadovanom znení. Z dopĺňujúceho vyjadrenia ÚPSVaR zo dňa 07.03.2024 vyplýva, že v súčasnosti stará matka nedokáže zabezpečiť komplexnú starostlivosť o maloletého A., nakoľko jej pracovný čas v novej práci v Rakúsku od 10.00 hod. do 18.00 hod. to neumožňuje. Podľa ÚPSVaR je pritom finančná stabilizácia starej matky podstatná pre zabezpečenie financovania jej bytových, osobných a iných výdajov. Do rozhodnutia vo veci samej je zároveň Centrum pre deti a rodiny PETO n.o. ochotné umožňovať maloletému návštevné pobyty u starej matky v čase jej voľna, a to s cieľom uchovania rodinných vzťahov a väzieb. Podľa záverov ÚPSVaR sa zverenie maloletého do osobnej starostlivosti starej matky formou neodkladného opatrenia nateraz javí ako nestabilné. Za uvedených okolností nie je opodstatnené formou neodkladného opatrenia upravovať

zverenie maloletého do osobnej starostlivosti starej matky, preto jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

18. Súd však bude ďalej pokračovať v konaní vo veci samej vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11P/30/2024, v rámci ktorého vznikne dostatočný priestor na vykonanie dokazovania s cieľom preveriť možnosti starej matky dlhodobo poskytnúť maloletému riadnu a veku primeranú osobnú starostlivosť.

19. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestskom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.